

VI. Turizmus

Épített örökség

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
Bikal	Puchner Kastélyszálló és Reneszánsz Élménybirtok	http://puchner.hu/
	Szent Anna templom Katolikus templom	Bikal, Rákóczi út 1. A 18. században épült, legutóbb 1980-ban volt felújítva. A hét bármely napján tartanak itt esküvőket.
	Bikali Evangélikus Egyházközség temploma	A 19. században épült, műemléki védelem alatt áll. A késő barokk, klasszicista és romantikus elemeket provinciális modorban ötvöző, homlokzati tornyos, hagymakupolás, egyhajós, félköríves záródású templom 1869-ben épült az utca vonalától hátrahúzva a Puchner kastély közelében.
Bodolyabér	harangláb	Bodolyabér egyik érdekessége a kisbodolyai harangláb, melyet a korábban itt állt, fából készült ágas harangláb helyére építettek. Az ágas harangláb a szentendrei skanzenbe került.
Egyházaskozár	Római katolikus templom	1996-ban épült.
	Evangélikus templom	1786-ban épült.
	Mátyás király kútja	
	Horgász-tó	
Hosszúhetény	Tájház	1860-as években épült tájház gazdasági épületeivel az egyetlen olyan épület, mely a helyi népi építészet sajátosságait magán viseli. Az épületben egy gazdag paraszt család berendezései, használati tárgyai, viselete látható. A lábas pajtában mezőgazdasági eszközök, szőlőművelés eszközei és egy működőképes 19. századi (Röck-féle) cséplőgép található.

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Üvegkiállítás	A pusztabányai, kisújbányai üvegművességnek emléket állító kiállítás, mely a pusztabányai üveghuta ásatásai során előkerült tárgyi emlékeket, valamint Jegenyés János (†) üvegművész több éven át gyűjtött, pécsi üvegszimpóziumok kortárs alkotásait tartalmazza.
	Borbélyműhely	1939-ben épült üzlethelység 1940-től borbélyműhelyként működött. A Szántó család három dinasztian keresztül folytatta ezt a foglalkozást, apáról fiúra szállt a mesterség. Az üzlet eredeti bútorokkal, a borotválás szerszámaival, eszközeivel látható.
	Római kori villa	Hosszúhetény a római korban Pannónia jelentős települése lehetett, melyet a település határában folytatott előzetes feltárások igazolnak. 1937-ben egy nagyméretű római villa alapjait találták meg a Som-kerék-dűlőben. A maradványok visszatemetésre kerültek, a későbbi teljesebb restaurálás reményében.
	Templom	A Pápai adólevelek szerint 1335-ben már létezett Hosszúhetényben katolikus plébánia. A falu középkori helyén 1773-ban kezdték építeni az új barokk stílusú római katolikus templomot. Szent Miklós tiszteletére ajánlották, aki a templom védőszentje lett. A templomot Gebauer Ernő festő freskói díszítik.
	Püspökszentlászlói Kastély és Arborétum	A kastélyt klasszicizáló későbarokk stílusban Esterházy Pál László építtette az 1790-es években. Az építményt rejtett kolostornak szánta abban az időben, amikor II. József felosztotta a szerzetesrendeket. A püspöki kastélyt 1898-ban Hettyey Sámuel püspök renováltatta, és ekkor hozta létre a mintegy 6 holdas arborétumot a kastélyparkban. Az egykori püspöki nyaralóban tartották házi őrizetben 1955. július - november között Mindszenty József hercegprímást.

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Pusztabányai üveghuta	Hosszúhetény közelében, a Kelet-Mecsek erdeiben, a XVIII. század végén jelentős üvegyártás folyt. Először Óbányán telepedtek le a cseh-bajor erdőkből érkezett hutások, majd Kisújban végül a mai Pusztabánya területén. Ez utóbbit hetényi üvegyárnak is hívták, helyén ma egy huta feltárt romjai láthatók.
	Bányász emlékmű	Az emlékművet a bányaszerencsétlenségben illetve bányabalesetben elhunyt hosszúhetényi bányászok emlékére állíttatta Hosszúhetény Község Önkormányzata 2001-ben.
	Hetény vezér szobra	Egyik feltevés szerint a falu nevét Hetény vezérről kapta, akinek birtoka volt Hosszúhetényben. A millennium évében 2001-ben Bocz Gyula(†) Munkácsy-díjas szobrászművész alkotta meg és Göncz Árpád volt köztársasági elnök, avatta fel a szobrot ünnepélyes keretek között a Kossuth Lajos utcai közparkban.
	Női torzó	Az alkotás 1996-ban készült a honfoglalás 1100. évfordulójára. Bocz Gyula (†) Munkácsy - díjas szobrászművész alkotása hosszúhetényi millenniumi emlékparkban található.
	Mária szobor (Immaculata)	Hegyessy László síremlékén állított Mária szobrot a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal egyediműemlékké nyilvánította. A szobor a templom téren található.
	Ima c. bronz feszület	Mezei Izabella alkotása a felhagyott kőbányában.
Kárász	Római katolikus templom	1300 körül épült, Szent Erzsébet tiszteletére szentelték fel. Az Árpád kori műemlék templomot az idők során többször átépítették.
	Faluház	Kárász, Fürdő utca 10. A kárászi faluházban található a Keleti-Mecsek Egyesület Tourinform iroda, mely mindig naprakész információval látja el az odalátogatót, a térség nevezetességeit, látnivalóit és programjait illetően.

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Tourinform Iroda	7333 Kárász, Petőfi Sándor utca 36. 0672/420-074
	Pajtaszínház	A séta a falu központjából indul. Meghitt, vendégváró csöndje alapján aligha sejteni, hogy ez a kicsiny falu tele van hangos nevetésre fakasztó mesékkel, anekdotákkal, huncutságokkal, melyeket a Pajtaszínházban a hagyományőrző táborok alkalmával el is játszanak. Telefonszám: +36305233404 E-mail cím: papjelza@gmail.com Weboldal: www.karasz.hu Cím: Kárász, Petőfi u. 15 Nyitvatartás: (05.01. - 10.01.) Egyéni megbeszélés alapján folyamatos
	Istállómuzeum	A kárászi Istálló Múzeum a baranyai falvak jellegzetes gazdasági épületét, az ún. istállóspajtát mutatja be. Ez a sajátos megjelenésű épülettípus egy fedél alatt egyesíti a tároló funkciót betöltő és a cséplésnek helyet adó pajtát és az istállót.
	Az első Magyar Királyi Fészekodú Gyár c. kiállítás	Itt működött a magyar természetvédelem egyik kezdeti megnyilvánulása, a barcelonai világkiállítás aranyérmével büszkélkedhető Első Magyar Fészekodúgyár .
	Kárász Nyitott Pincék	

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Vízimalom	A Vízimalom Múzeumot Magyaregregy felé találjuk. A nyilvánított épületben közelebbről megismerkedhetünk a molnármesterség fortélyjaival. Egyemeletes, vakolatlan téglahomlokzatú, T alaprajzú épület: malom és lakóház.
	Kühnel kápolna	
	Agis Hagi török kút	Az Agis kútja, arról az egzotikus nevéből kapták a nevét, aki Kárász a török időkben sokat köszönhetett.
	Szent Márton szobor	
	Kútásó múzeum	

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Kárászi Mesekert	<p>A Mecsek egyik legszebb völgyében, a 700 éves Kárász nevű településen vasárnap vehetik birtokba a gyerekek azt a szoborparkot, amely egyben játszótér is. A 400 lelkes falu új játszótérére életre kelnek a környék meséi, amelyeket Császár Levente gyűjtött és jegyzett le. A mesekertben a Máré vár legendája, az Ördögszántotta hegy és a Dömör kapu törpéi című történetek világába csöppennek az érdeklődők. A látogatók egy hatalmas, fából faragott leporellóban sétálhatnak, amelyek között a helyi legendák főszereplőinek festett faszobrai állnak. Az alkotások kakast, ördögöt, kígyót, békát, szarvast, trónján ülő törpekirályt ábrázolnak. A gyerekek az új játszótéren nemcsak nézelődhetnek, hanem kipróbálhatják az állatfejekkel díszített körhintát és a drótkötélpályát is, és felmászhathatnak a nyolc szoborra is. A Mesekert szobrait, játékeit Kő Boldizsár grafikus szobrászművész elképzelései alapján Kő Boldizsár, Balla Gábor, Horváth Ottó és Szabóky Őrs faragta ki és építette meg. A tervezőnek nem ez az első ilyen munkája, hiszen korábban már számtalan mesét keltett életre. A leghíresebb munkája talán a fővárosi Millenáris Parkban Zöld Péter meséje.</p>
	Borbélymúzeum	<p>Az istálló múzeummal szemben található a borbélymúzeum, melyben a század eleji fodrászat eszközeit és berendezéseit mutatja be a volt tulajdonos fia. Itt nagyon finom és különleges mézeket is kóstolhatunk és vásárolhatunk.</p>
	dr. Vass Anna Gombász,- és kutatóház, kiállítás	
	Herman Ottó könyvtár	7333 Kárász, Petőfi utca 36.
	székelykapu	

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
Komló	Sikondai tószínpad	Számos szabadtéri rendezvény helyszíne. PL.: TópArt
	Római katolikus templom	A Keresztelő Szent János tiszteletére felszentelt klasszicizáló, későbarokk, katolikus templomot 1801 és 1810 között építették. A templom sisakja a torony négy sarkától indulva sarkított, gúlaszerűen kicsúcsosodó. A belső tér díszítése visszafogott és mértéktartó.
	Hasmányi templom rom	Az elpusztult Hasmány falu kora gótikus kőtemploma volt, melynek déli oldalán kosárféves boltozatú kapuja épen megmaradt.
	Szent Imre telep	???
	szoborpark	???
Liget	a település római katolikus temploma	1841-ben épült. A Szentháromság tiszteletére lett szentelve. Az épület sajnos igen rossz állapotban volt, de pályázat útján sikerül külsőleg felújítani. Elkülönített számlát nyitottunk templomunk javára, melyre örömmel várjuk a felajánlásokat, hogy a belső is megújulhasson.
Magyaregregy	Márévár	A XIII. században épült gótikus stílusban. A XVI. században reneszánsz stílusban építették át. A várbán helytörténeti és élővilág- kiállítás látható.
Magyarhertelend - Barátúr	Római Katolikus Templom	1777-ben épült szentélye barokk, hajója és tornya klasszicista. A 19.Sz. Végén és 1944-ben részben átalakult.
	Magyarhertelendi Termálfürdő	Víze 550 m mélyről érkező 38 Celsius-fokos és 1062 méter mélységből jövő 63 Celsius-fokos forrásokból táplálkozik. 2008-ban épült Gyógykertje a medencékben 36 Celsius-fokos termálvízzel működik. A vizet ivókúraként is alkalmazzák fogínybetegségekre (magas fluorid tartalma miatt). 5 nyitott medence és 4 fedett medence várja a strandolni vágyó turistákat.
Magyarszék	Templom	Plébánia hivatal épülete, Kishertelendi harangláb, Szentháromság szobor.

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Tájház	bormúzeum, pince
	Malom	
	Szentháromság szobor	
	Emlékművek	Háborúban elesettek emlékére: -A felvidéki kitelepítettek kopjafa - A német kitelepítettek emlékműve - 1948-as szabadságharcban elesettek emlékére.
Mánfa	Főtér	Kiss József tér Mánfa, Fábíán B. u. 58. 72/482-145 A tér elsősorban rendezvények helyszínéül szolgál, jelenlegi formájában 2011-ben került átadásra.
	Fábíán Béla Emlékpark	Fábíán Béla u. 79. Fábíán Béla Pécssett született, de ebben a házban nevelkedett. A II. világháború idején 1945 februárjában a barcsi Dráva híd felrobbantásakor hősi halált halt.
	Harangláb	Óvoda u. 32. Az 1800-as években épült, jellegzetessége, hogy teteje is téglából készült. Ma is működő harang, mely reggel, délben és este adja hírül a pontos időt, de emellett lélekharang funkciója is van.
	Játszótér	Óvoda u. 22. A 2008-ban átadott, természetes anyagokból készült játszótér kedvelt hely a gyerekek körében. Legendák parkja mesekert amely mánfa legendáit jeleníti meg.
	Sarlós Boldogasszony Park	Fábíán Béla u. 30. Sarlós Boldogasszonyt a falu védőszentjének tartják, az ő tiszteletére emelték az Árpád-kori templomot is, ezért néz a szobor a templom irányában, melyet 2011-ben állítottuk és szenteltük fel.

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Temető	Külterület 1948-1956 hőseinek emlékére emelt kopjafa, melyet a mánfai „Házások klubja” nevű társadalmi szervezet készített. Minden évben ez ad helyszínt a megemlékezéseknek.
	Árpád-kori templom	Külterület A XII. században épült román stílusú kis templomot a század végén bővítették, majd a XIV. században átalakították és közel kétszeresére növelték a belső terét, kívülről támpilléres fallal zárva le. A templom a török hódoltság alatt is éppen maradt.
	Kőlyuki barlang	Külterület A barlang ÉNy-DK-i és erre haránt irányú törések egymásba kapcsolódó rendszerében alakult ki. Az 57 m hosszú, viszonylag könnyen járható folyosó szifonnal végződik. A barlang kiépítve nincs, jelenleg le van zárva.
Máza	„Mázai Nagyrét”	A kirándulóhely tulajdonosa a Mecseki Erdészet. Kiépített forrás, szabadtéri asztalok, padok, tűzrakó helyek, esőbeálló.
	Pávai-Vajna Ferenc emléktáblája	Ebben a házban élte utolsó éveit „száműzetésben” Pávai-Vajna Ferenc geológus, a „hévizek atyja” Máza, Kossuth u. 20.
	Katolikus templom	Simon István plébános Szászvár, Templom tér 1913-ban épült neogótikus stílusban.
	Mázai Emlékpark	Bányászati emlékhely. 1. világháborús emlékmű turulmadárral. A 2. világháborúban elesett mázai hősök emléktáblája. Emléktábla a kitelepítés 60. évfordulójára. Kopjafa 1956. emlékére. Faragott emléktáblák: 1848. emlékére. Málenskij robot emlékére.
	Koromszó, Árpád kori kolostor, régészeti feltárás	A régész előzetes egyeztetés alapján vezetést, rendhagyó történelem órát tart. Patton Gábor régész, történész Szászvár, Diófa u. 3. Tel.: 72/389-434 www.maza.hu

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Árpád-kori kolostor	Régészeti feltárás folyik a településen. Igen nagyméretű, háromhajós bazilikás elrendezésű középkori templom maradványait talált a régész Patton Gábor a Koromszó dűlőben.
	Tájház	Egy sváb szoba és konyha berendezve. Máza, Kossuth u. 82. A tájház előzetes egyeztetés alapján látogatható: Kovács Lászlóné Tel.: 06/70/646-0349
Mecsekpölöske	horgásztó	Mecsekpölösken a horgásztó árvízvédelmi céllal létesült. Ma már a Komló környéki horgásztavak egyik leglátogatottabbja, hisz csodálatos természeti környezetben található. A tó mellett a kék túra útvonal halad át. Szolgálja nemcsak a bakancsos turizmust, de a horgászturizmus fejlődését is. A tó nem az önkormányzat tulajdonát képezi, hanem a Komlói Horgászegyesület tulajdonában van.
Szászvár	borház	Bánya u. 25. védett épület
	császtai harangláb	Petőfi u. védett épület
	Császa I.VH-s emlékmű	Petőfi u. védett épület
	Egészségház	Arany J. u 30. védett épület
	Templom téri iskola	Templom tér 4. védett épület
	Jubileumi kereszt	Kiss György park védett épület
	Kiss György - és Szentháromság szobor	Május 1 tér védett épület
	Plébániahivatal	Arany J. u. 2. védett épület
	Polgármesteri hivatal	Május 1 tér 1. védett épület
	Római katolikus plébániaház	Templom tér 2. védett épület
Római katolikus templom	Templom tér 1. védett épület	

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	leírásrövid leírás
	Üzletház	Arany j. u. 1. védett épület
	Vadrózsa vendéglő	Bartók B. u. 1. védett épület
	Vár	Templom tér 2. Szászvár várát – amely a mai település középpontjában állott – Burgundiai Bertalan pécsi püspök (1219-1252) építette 1235 körül. Jelenleg felújítás alatt áll.
Vékény	Tóth Vízialom	Közel 220 éves, országos védelem alatt áll, a malom szinte teljes berendezéssel maradt fenn, a hozzá tartozó 7000 nm területen kemping működik májustól augusztus végéig, melyet egy holland család üzemeltet.
	Bencze-ház	Kialakításra került a tájház, helyi védelem alatt áll.
	Vékényi boltíves téglahidak, Harangláb	(1908-ban épült)

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

Egyéb turisztikai vonzerő

hely	megnevezés	rövid leírás	Szállás-, vendéglátóhelyek
Bikal	reneszánsz élménybirtok	http://elmenybirtok.hu/	
Bodolyabér			Katica Vendégház
Egyházaskozár			Szuppi Ifjúsági Szálló Erdei Iskola és Lovasudvar
Hosszúhetény			
Kárász	Keleti-Mecsek Hagyományőrző Táborok	www.karasz.hu	Panyor Vendégház
	Mezei Ottó – Fazekas hagyományok és sváb tisztaszoba	http://www.falusiturizmus.hu/hu_HU/services/1023/mezei-otto-fazekas.html	Vida Ház
	Méhészeti hagyományok		
	Gáti Papa Fogadó és Pálinkafőzde	http://www.faduda.hu/	
	Falusi vendégasztal	www.karasz.hu	

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	rövid leírás	Szállás-, vendéglátóhelyek
Komló			Harmónia Vendégház Sikonda
			Sikonda vendégház
			Ambient Hotel & Aroma Spa
			Hotel Béke Sziget
			Békési Vendégház
			Mediano Thermal Camping és Bungaló Park Sikonda
Magyaregregy			Vadgesztenye Panzió
			Szebényi Vendégház
			Rubinvölgyi Apartmanház
			Somfai Ház

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	rövid leírás	Szállás-, vendéglátóhelyek
Magyarhertelend - Barátúr			Erdőszéll Vendégház
			Borostyán Vendégház
			Panoráma Vendégház
			Zsuzsi Nyaraló
			Wéger Vendégház
			Mecseki Farkaslak
			Magyarhertelend Nyaraló
			Horcholond Vendégház
			Hertelendi Vendégház
			Viola Vendégház
			Mecsek Lak
			Szisi Vendégház
			Gyöngyi Vendégház
			Mecsekgyöngye Tóth Vendégház
			Erdőalja Vendégház
Magyarszék			Jó Pihenés Vendégház
			Ifjújági és Gyermekek Szállás
Mánfa			Romantyk Vendégházak
			Bánusz Tanya
Máza			Radics Vendégház

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	rövid leírás	Szállás-, vendéglátóhelyek
Szászvár			Barabásház
			Főtér Vendégház és Étterem
			Nagy Vendégház
			Püski Ház
			Barabás Ház
			Jáger Ház / Császa
			Jáger Ház
			Vidák Panzió
			Jágerné Laczkó Borbála
			Szászvár luxus vendégház uszodával

TÉRSÉGI KULTURÁLIS ADATBÁZIS

hely	megnevezés	rövid leírás	Szállás-, vendéglátóhelyek
Vékény			Finta Vendégház
			Endródi Lovastanya
			Malom Kemping
			Vékényi Faluház

